

NOTAT

Pårørendeinddragelse i kommunerne

Dette notat omhandler pårørendeinddragelse i kommunerne. Notatet bygger ikke på en undersøgelse af kommunernes praksis, men er udarbejdet på baggrund af KL's eksisterende viden om området.

KL har udfærdiget notatet på baggrund af henvendelse fra Sundheds- og Ældreministeriet, som ønsker at få oplyst, hvordan kommunerne arbejder med dialogen og samarbejdet mellem personale, borger og pårørende.

Dato: 6. december 2015

Sags ID: SAG-2015-06208
Dok. ID: 2127168

E-mail: kl@kl.dk
Direkte: 3370 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Nye former for samarbejde

Kommunerne har de senere år haft øget fokus på pårørendeinddragelse. Pårørende er en vigtig samarbejdspartner for kommunen i forhold til at kunne yde en indsats af høj kvalitet over for den enkelte. Tendensen skal ses i forlængelse af den samlede udvikling i ældreplejen, som er gået fra at have et kompenserende sigte til i højere grad at have fokus på rehabilitering og hjælp til igen at kunne mestre egen hverdag.

Den rehabiliterende tilgang er ikke kun rettet mod den enkelte borger, men involverer også nære pårørende, venner, netværk, frivillige og lokale samarbejdspartnere på en helt ny måde. Der stilles nye krav til måden, hvorpå ydelserne leveres og dermed til samarbejdet mellem borger, pårørende og medarbejdere.

Pårørende kan være særlig vigtige i forhold til at fastholde deres familiemedlems motivation for at genoptræne deres funktionsniveau og efterfølgende vedligeholde deres færdigheder. For at kunne lykkes med en rehabiliterende indsats må både borgeren og de pårørende forstå formålet med indsatsen og i forlængelse heraf hvad der forventes af dem i forløbet. Det betyder, at kommunen fra start må tænke de pårørende ind i løsningen og arbejde systematisk med løbende at inddrage dem i processen. De pårørende har en relation til deres familiemedlemmer, som fagprofessionelle aldrig vil kunne erstatte.

Det handler imidlertid ikke om, at pårørende skal gå ind og varetage tunge plejeopgaver, men om at sætte rette ressourcer i spil på rette tidspunkt for at få mest effekt af indsatsen.

Konkret individuel vurdering

Samarbejdet mellem pårørende og kommunen starter altid med en konkret individuel vurdering. Når en borger eller pårørende henvender sig til kommunen for at få hjælp, foretager kommunen en helhedsvurdering af borgerens samlede situation herunder nærmeste pårørende for at kunne

tilrettelægge rette indsats for borgeren. Løsningen beror på et samarbejde mellem borgeren og kommunen.

Det er kommunen, som har ansvaret for at sikre, at borgeren modtager den nødvendige hjælp, men pårørende kan være en vigtig samarbejdspartner i forhold til at bestemme, hvilke pleje eller hjælp der er behov for i hverdagen. Børn, forældre og søskende kender borgeren bedst og kan bidrage med viden om, hvilken løsning som er den rette for den pågældende borger og måske hele familien.

I forbindelse med KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum 2015 lavede KL en repræsentativ rundspørge blandt godt 1.000 tilfældigt udvalgte danskere. Den viste, at et overvældende flertal gerne vil inddrages i beslutninger omkring pleje og hjælp til deres nære pårørende. Over 4/5 af alle adspurgte nærmest forventer at blive inddraget, når deres pårørende gives hjælp. Rundspørgen viste yderligere, at 2/3 af de adspurgte gerne vil hjælpe et nærtstående familiemedlem, der fx er ramt af kræft eller demens, med praktisk hjælp i hverdagen. Det kan fx være hjælp til at holde styr på økonomien, at ledsage til læge eller sygehus, at købe ind, gøre rent eller noget helt femte.

Det er således forskelligt fra borger til borger, hvilken rolle de pårørende spiller i forhold til levering af hjælpen. I nogle tilfælde vil de pårørende have en større rolle, mens de i andre tilfælde vil have en mere tilbagetrukket rolle. Det beror i sidste ende på borgerens egen ret til selvbestemmelse og hvilke muligheder de pårørende har for at indgå i indsatsen.

Flere kommuner er i forlængelse heraf begyndt at formulere pårørendepolitikker for at sikre et godt samarbejde mellem medarbejdere, borgere og pårørende. Det gøres blandt andet for at sikre, at samarbejdet beror på en åben dialog og samtidigt få forventningsafstemt med borgeren og de pårørende, hvilket serviceniveau man kan forvente.

Dato: 6. december 2015

Sags ID: SAG-2015-06208
Dok. ID: 2127168

E-mail: kl@kl.dk
Direkte: 3370 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2